

samling have fremkaldt et længere Møde. Vi vide, at det har været Hovedsagen at gennemføre en ny Ordning af Hæren, og vi vide ligeledes, at det var umuligt, at dette Forslag kunde forelægges ved Samlingens Begyndelse; men alligevel bliver Resultatet dog det, at vi nu staae henimod Slutningen af den 8de Maaned, og der foreligger saa mange Lovarbejder nærmere eller fjernere fra den endelige Afgjørelse, at, dersom virkelig alle disse Lovarbejder skulle føres tilende, saa troer jeg, at den, der skulde svare paa Spørgsmaalet om Samlingens Varighed, ikke med Sikkerhed turde sætte nogen anden Grændse end næste ordentlige Rigsdags Begyndelse. Det kan jo ikke gaae saaledes; det er aldeles klart, at en saadan Rigsdagspermanens er i høieste Grad mislig og betænkelig. Jeg taler her ikke om de enkelte Medlemmers Bequemmelighed, thi, skøndt dette, naar det ikke tages i en alfor trivial Betydning, dog er et Hensyn, som heller ikke kan lades ude af Betragtning. Det er ved Spørgsmaalet om Overtagelsen af et Hverv som Rigsdagsmand ikke ganske uden Betydning, om den Tidsopoffrelse, der fordrer, holdes indenfor rimelige Grændser; men, hvad jeg lægger end mere Vægt paa, er, at en saadan Forlængelse af Samlingen udover de rimelige Grændser ikke kan finde Sted, uden at Sagernes Behandling i høj Grad kommer til at lide derunder. Det er uundgaeligt Andet, end at for det Første mange Møder maae holdes med et bethdeligt mindre Antal Medlemmer, end der er det Ønskelige, selv om man til Nød opdriver de absolut nødvendige Tal. Derved faaer Sagernes Afgjørelse ikke blot tilskyndende, men ofte ogsaa i Virkeligheden noget Tilfældigt og noget Usikkert, hvilket ikke kan Andet end skade Rigsdagens Anseelse. Men Sagerne kunne ogsaa lide paa en anden Maade, thi det overstiger menneskelige Kræfter at bevare den alvorlige Opmærksomhed, som Lovgivningsarbejderne have Krav paa; man synker vilkaarlig hen i en Døs; man kommer til at nærme sig den Tilstand, som i Orienten kan betragtes som Idealet, nemlig den absolut legemlige Ubevægelighed og den absolute Landsomhed, men denne Tilstand ere vi ikke her i

Norden vant til at ansee som den ideale Tilstand. Spørger der nu, hvilke større Lovarbejder, der have været forelagt Rigsdagen, saa vil jeg blot minde om, at der er gennemført ikke ubethdelige Arbejder. Jeg skal blot nævne ved Siden af Finantsloven Skibsmaalingsloven, Sandflugtsloven, Veiloven og Jernbaneloven; men desuden foreligger der jo endnu en Række af større Lovarbejder. Lad os begynde med nogle af de tidligste; der foreligger saaledes Skovloven, der foreligger Bygningsafgiftsloven. Der foreligger endvidere Kjøbstadcommunalloven, der foreligger Loven om Marinens Organisation og den dertil sig knyttende Marinelønningslov. Fremdeles foreligger der Landcommunalloven, Valgloven, Hærorganisationsloven, Hærlønningsloven og Indkomstskatteloven. Jeg troer, at det Tidspunkt nu er kommet, da der er en naturlig Opfordring for Regjeringen til at indtale sig om denne Tingenes Stilling. Eigesom vi jo allerede nu vide, at nogle af disse Lovforslag ikke ere bestemte til at føres videre frem, saaledes kan jeg ikke betvivle, at det jo er Tilfældet med flere af dem, og jeg mener, at det er en Sag, som helst maa forklares aldeles offentligt, hvorledes den høitærede Conseilspræsident opfatter den hele Forretningernes Stilling, som nu for Tiden er indtraadt. Alle Rigsdagens Medlemmer have et naturligt Ønske om i denne Henseende at faae en Rundsab, som de i høj Maade kunne trænge til, og det er for Tilendebringelsen af de Sager, der søges gennemførte, af megen Betydning, at ikke Tid og Kraft spildes paa Lovarbejder, som dog maae blive liggende, thi derved vil ikke alene det Arbejde, som anvendes, i og for sig blive spildt, men det gjøres derved umuligt at anvende den Tid, som derved medgaaer, paa andre Lovarbejder, hvis Gjennemførelse af en eller anden Grund ansees ønskelig eller maastee endog nødvendig. Jeg er derfor overbevist om, at den høitagtede Conseilspræsident ikke vil betragte det som noget indiskret Spørgsmaal, naar jeg har spurgt ham, om han ikke var istand til at meddele Thinget og derved Rigsdagen i det Hele nogen Oplysning om Regjeringens Opfattelse af den hele Tingenes Stilling.